

LATVIJAS REPUBLIKAS PATENTU VALDE

* * *

APELĀCIJAS PADOME

=====

Pasta adrese:	Adrese:	Tālruni:	Fakss:	E-pasts:
a/k 824, Rīga LV-1010	Citadeles iela 7/70, Rīga	7 027 610, 7 027 634	7 027 690	valde@lrpv.lv

=====

Apelācijas lietas šifrs:
ApP/2004/M-03-766

Lēmums

Rīga

2004.gada 15.novembrī

Apelācijas padome (turpmāk - ApP):

ApP sēdes priekšsēdētāja - D.Liberte,
ApP sēdes locekļi - S.Drozdovska un A.Pāže,
ApP sekretāre - I.Plūme-Popova

2004.gada 8.oktobrī izskatīja apelācijas iesniegumu, kuru, balstoties uz 1999.gada likuma "Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" (LPZ/99) 17.¹panta pirmo daļu, 2004.gada 30.jūlijā uzņēmuma L.I.O.N. & KO, SIA (Latvija) vārdā tā direktore L.Auziņa iesniegusi pret Latvijas Republikas Patentu valdes (turpmāk - LPV) 06.05.2004 pieņemto lēmumu par telpiskas preču zīmes (pudeles)

(preču zīmes īpašnieks - uzņēmums L.I.O.N. & KO, SIA (Latvija); pieteik. Nr. M-03-766; pieteik. dat. - 12.05.2003; 33.kl. – alkoholiskie dzērieni (izņemot alu))

reģistrācijas atteikumu Latvijas Republikā.

Apelācijas iesniedzējs nepiekrīt LPV atteikuma lēmuma pamatojumiem, lūdz atcelt ekspertīzes lēmumu un atzīt pieteikto telpisko preču zīmi (pudeli) par reģistrējamu.

ApP sēdē piedalījās: uzņēmuma L.I.O.N. & KO, SIA pārstāve V.Lovnice un LPV Preču zīmju un dizainparaugu departamenta Pieteikumu iepriekšējās izskatīšanas daļas vadītājas vietniece K.Viļķina, kas veikusi minētās preču zīmes ekspertīzi.

I. Izskatot apelācijas lietas dokumentus un materiālus, kā arī noklausoties apelācijas iesniedzēja pārstāves un LPV pārstāves paskaidrojumus, Apelācijas padome **konstatēja**:

1. Telpiskā preču zīme (pudele) (ieteik. Nr. M-03-766) reģistrācijai Latvijā pieteikta 12.05.2003 attiecībā uz 33.klasē ietvertajiem alkoholiskajiem dzērieniem (izņemot alu).

2. LPV 06.05.2004 lēmums atteikt telpiskās preču zīmes (pudeles) (ieteik. Nr. M-03-766) reģistrāciju Latvijā balstīts uz slēdzienu, ka pieteiktajai koniskas formas pudelei trūkst jebkādas

atšķirtspējas attiecībā uz pieteiktajām precēm, proti, alkoholiskajiem dzērieniem (LPZ/99 6.panta pirmās daļas 2.punkts).

LPV pārstāve šādi motivē reģistrācijas atteikumu:

2.1. pieteiktais telpiskais apzīmējums ir koniskas formas pudele ar tievu, garu kakliņu; pēc vispārējā kopiespauda pieteiktās pudeles forma ir ļoti vienkārša un pamatlīnijās tā ne ar ko neatšķiras no tradicionālajām, jau daudzus gadus plaši lietotajām koniskas formas pudelēm, kas īpaši raksturīgas tādiem dzērieniem kā konjaki un brendiji, piemēram, konjaki HENNESSY, REMY MARTIN, DE LUZE, CAMUS, COURVOISIER un, it īpaši, MARTELL, kā arī brendijs ARARAT (skat. *A.A.Гендин, А.В.Купцов, И.А.Сердюк, Коняк. Издательство Жигульского, 2001, стр. 201* un *Э.Тузмухамедов, Крепкие спиртные напитки мира. Издательство Жигульского, 2003, стр. 164-167*); par atšķirīgu elementu, nenoliedzami, nevar tikt uzskatīts pudeles plecu daļā iestrādātais ovālas formas padziļinājums ar valnīti, jo tas pudeles virsmā vienīgi iezīmē papildu etiķetei paredzēto laukumu; šāds risinājums ir zināms jau izsenis - šādas pudeles lieto daudzi pasaulē un Latvijā pazīstami konjaku ražotāji (piemēram, MARTELL, HENNESSY, COURVOISIER, CAMUS);

2.2. tāpat kā jebkura cita apzīmējuma, arī telpiska apjoma reģistrējamības priekšnosacījums ir tā atšķirtspēja jeb distinktivitāte saistībā ar pieteiktajām precēm; novērtējot pieteikto apzīmējumu pēc tā kopuztveres, nav pamata uzskatīt, ka tam piemīt kaut kas tik raksturīgs un oriģināls, kas varētu patērētājiem norādīt uz pieteikto 33.klases preču izcelsmi no kāda noteikta uzņēmuma; lai pieteiktais objekts varētu tikt uztverts kā preču zīme, tātad kā noteiktu ražotāju individualizējošs apzīmējums attiecībā uz dzērieniem, tam formas ziņā ir jābūt neparastam (netradicionālam), patērētāju uzmanību piesaistošam, taču pieteiktais apzīmējums ir vērtējams kā tradicionāls un indierents attiecīgajā jomā; līdz ar to, piešķirot izņēmuma tiesības attiecībā uz šādas vienkāršas un tradicionālas formas pudelēm, tiktu traucēta konkurence un normāla tirgus darbība;

2.3. neapšaubāmi, ka attiecīgā Latvijas patērētāju daļa, kas iegādājas dzērienus, ir pieradusi pie tā, ka šādas formas pudeles jau ilgstoši un plaši izmanto dažādi ražotāji, tādēļ ir pietiekams pamats uzskatīt, ka reģistrācijai pieteiktās pudeles forma pati par sevi nevar patērētājiem kalpot kā norāde uz attiecīgo dzērienu izcelsmi; citiem vārdiem sakot, šī tradicionālas formas pudele nevar pildīt preču zīmes pamatfunkciju - atšķirt viena uzņēmuma preces no citu uzņēmumu precēm;

2.4. katrs reģistrācijai pieteiktais apzīmējums tiek vērtēts individuāli - tiek ņemti vērā apstākļi, kas attiecas uz konkrēto lietu, piemēram, attiecīgā apzīmējuma individuālās pazīmes, asociativitāte, lietojums, distinktivitāte u.tml.; tādējādi par iemeslu atteiktās zīmes reģistrācijai nevar kalpot tas, ka ir reģistrēta kāda cita telpiska zīme (pudele), piemēram, ar reģ. Nr. M 52 483.

3. Apelācijas iesniedzēja - uzņēmuma L.I.O.N. & KO, SIA pārstāve apelācijas iesniegumā un paskaidrojumos ApP sēdes gaitā LPV lēmuma pamatojumiem nepiekrīt, pretstatot šādus argumentus:

3.1. nevar piekrist viedoklim, ka reģistrācijai pieteiktās pudeles forma ir ļoti vienkārša un pamatlīnijās ne ar ko neatšķiras no tradicionālajām, jau daudzus gadus plaši lietotajām koniskas formas pudelēm; analizējot LPV ekspertīzes lēmumam pievienotos dzērienu HENNESSY, REMY MARTIN, DE LUZE, CAMUS, COURVOISIER, MARTELL un ARARAT pudeļu attēlus, jākonstatē, ka reģistrācijai pieteiktās pudeles forma būtiski un viegli pamanāmi no tiem atšķiras, proti:

- reģistrācijai pieteiktā pudele no konjaka HENNESSY V.S. pudeles atšķiras ar to, ka HENNESSY V.S. pudeles plecu daļa ir platāka, HENNESSY V.S. pudelei pāreja no kakliņa uz plecu daļu un pēc tam uz platāko pudeles lejasdaļu ir krasāka, HENNESSY V.S. pudelei platākās daļas un kakliņa augstumu attiecība ir gandrīz vienāda (reģistrācijai pieteiktajai pudelei platākās daļas augstums ievērojami pārsniedz kakliņa augstumu);

- reģistrācijai pieteiktā pudele no konjaka HENNESSY V.S.O.P. pudeles atšķiras ar to, ka HENNESSY V.S.O.P. pudeles pamatne ir būtiski sašaurināta, HENNESSY V.S.O.P. pudeles kakliņa augstums ir ievērojami mazāks, HENNESSY V.S.O.P. pudeles plecu daļa ir šaurāka nekā pudeles apakšdaļa;

- reģistrācijai pieteiktā pudele no dzēriena REMY MARTIN V.S. pudeles atšķiras ar to, ka REMY MARTIN V.S. pudelei pāreja no kakliņa uz plecu daļu un no plecu daļas uz lejasdaļu ir lēzenāka, REMY

MARTIN V.S. pudelei platākās daļas augstums pret kakliņa augstumu ir ievērojami lielāks un REMY MARTIN V.S. pudelei platākās daļas līnija ir liekta, padarot pudeles formu apaļāku;

- reģistrācijai pieteiktā pudele no dzēriena CAMUS V.S. DE LUX pudeles atšķiras būtiski, jo dzēriena CAMUS V.S. DE LUX pudeles kakliņa pāreja uz plecu daļu un plecu daļas pāreja uz platāko daļu ir ļoti lēzenas;

- reģistrācijai pieteiktā pudele no konjaka COURVOISIER V.S. pudeles atšķiras ar to, ka konjaka COURVOISIER V.S. pudelei ir izteikti garš kakliņš un platās daļas sašaurinājums virzienā uz pamatni ir izteiktāks;

- reģistrācijai pieteiktā pudele no dzēriena MARTELL V.S.O.P. pudeles atšķiras ar to, ka MARTELL V.S.O.P. pudeles platākās daļas augstums attiecībā pret platumu ir lielāks un MARTELL V.S.O.P. pudeles pārejas līnija no kakliņa uz plecu daļu un no plecu daļas uz platāko daļu nav tik krasa;

- reģistrācijai pieteiktā pudele no armēņu dzēriena ARARAT (APAPAT) pudeles krasi atšķiras ar to, ka dzēriena ARARAT pudeles pamatne ir paplašināta, dzēriena ARARAT pudeles kakliņš ir daudz neizteiksmīgāks, tādēļ šī pudele ir daudz slaidāka;

- reģistrācijai pieteiktā pudele no dzēriena DE LUZE V.S.O.P. pudeles krasi atšķiras ar to, ka dzēriena DE LUZE V.S.O.P. pudelei ir garāks kakliņš un tas vidusdaļā ir paplašināts, dzēriena DE LUZE V.S.O.P. pudeles platākā daļa viscaur ir vienādi plata;

tātad reģistrācijai pieteiktajai telpiskajai preču zīmei (pudelei) (pieteik. Nr. M-03-766) piemīt atšķirtspēja;

3.2. uzņēmums L.I.O.N. & KO, SIA ir izveidojis īpašu reģistrācijai pieteiktā telpiskā apjoma dizainu (apelācijai pievienota rasējuma kopija), un tā izstrādāšanai bija nepieciešams liels materiālais ieguldījums; šādās pudelēs tiek pildīts paša uzņēmuma L.I.O.N. & KO, SIA izgatavots brendijs "Cartel", kas patērētājiem tiek piedāvāts kopš 2003.gada augusta; šis brendijs tiek pildīts 0,35l, 0,5l un 0,7l pudelēs, un pusgadā tirgū tiek piedāvāts vidēji 15 000 šī brendija pudeļu; līdz ar to reģistrācijai pieteiktās pudeles forma patērētāju apziņā jau iesakņojusies kā konkrēts tēls, kas tieši saistīts ar uzņēmuma L.I.O.N. & KO, SIA ražoto brendiju "Cartel"; līdz ar to nav pamatots LPV ekspertīzes lēmumā minētais viedoklis, ka pieteiktajam telpiskajam apzīmējumam nepiemīt nekas tāds, kas varētu patērētājam norādīt uz tajā pildītās produkcijas izcelsmi no kāda konkrēta ražotāja;

3.3. nav pamatots arī LPV ekspertīzes lēmumā minētais viedoklis, ka, piešķirot izņēmuma tiesības attiecībā uz pieteikto telpisko apzīmējumu, tiks traucēta konkurence un normāla tirgus darbība; tieši pretēji - neaizsargājot reģistrācijai pieteikto apzīmējumu, tiek radīti apstākļi, kas veicina negodīgu konkurenci, jo tiek radīta iespēja potenciālajiem konkurentiem atdarināt uzņēmuma L.I.O.N. & KO, SIA ražotā brendija "Cartel" pudeles ārējo izskatu, iepakojumu, tādējādi maldinot patērētāju attiecībā uz preces izcelsmi;

3.4. piesakot reģistrācijai telpisko zīmi (pudeli) (pieteik. Nr. M-03-766), pieteicējs rēķinājās ar tiesiskās palāvības principu, jo Latvijā jau ir reģistrēta uzņēmuma BARZA NEAGRA, SIA telpiskā preču zīme (pudele) (reģ. Nr. M 52 483), kas ir ļoti līdzīga konjaka COURVOISIER V.S. pudelei.

II. Apelācijas izskatīšanas rezultātā Apelācijas padome nāca pie šādiem **slēdzieniem**:

1. No lietas materiāliem var konstatēt, ka apelācija iesniegta saskaņā ar LPZ/99 un ApP noteikumos paredzēto kārtību, tādējādi ir pamats to izskatīt pēc būtības.

2. LPZ/99 6.panta pirmās daļas 2.punkts nosaka, ka kā preču zīmes neregistrē apzīmējumus, kam trūkst jebkādas atšķirtspējas attiecībā uz pieteiktajām precēm.

3. Eiropas Kopienas tiesas spriedumā apvienotajās lietās (C-468/01 P līdz C-472/01 P) (*Procter & Gamble Company v OHIM* [2004]) 36.paragrāfā cita starpā secināts, ka "*vidusmēra patērētājs nav pieradis izdarīt pieņēmumus par produkta izcelsmi, pamatojoties uz to formu vai to iesaiņojuma formu, ja nav citu grafisku vai vārdisku elementu, un līdz ar to ir grūtāk pierādīt telpiskas zīmes distinktivitāti nekā vārdiskas vai grafiskas zīmes distinktivitāti*".

Šī paša sprieduma 37.paragrāfā secināts, ka *"tikai preču zīme, kas būtiski atšķiras no tirgus sektorā pieņemtā vai ierastā un tādējādi pilda preču/pakalpojumu zīmes pamatfunkciju - norādīt izcelsmi no konkrēta uzņēmuma, nav uzskatāma par tādu, kam trūkst distinktivitātes"*.

4. Reģistrācijai pieteiktais apzīmējums – pudele - ir produkta (alkoholisko dzērienu) iesaiņojuma forma. Zīme nesatur nekādus citus grafiskus vai vārdiskus elementus.

5. ApP piekrīt LPV ekspertīzes lēmumā paustajam, ka reģistrācijai pieteiktā koniskas formas pudele ar tievu, garu kakliņu pēc vispārējā kopiespaida ir ļoti vienkārša un pamatlīnijās ne ar ko būtisku, patērētājam uzreiz pamanāmu neatšķiras no tradicionālajām, jau daudzus gadus plaši lietotajām koniskas formas pudelēm, kas īpaši raksturīgas tādiem dzērieniem kā konjaki un brendiji, piemēram, konjaki HENNESSY, REMY MARTIN, DE LUZE, CAMUS, COURVOISIER un, it īpaši, MARTELL (skat. *A.A.Гендин, А.В.Купцов, И.А.Сердюк, Коняк. Издательство Жигульского, 2001, стр. 201 un Э.Тузмухамедов, Крепкие спиртные напитки мира. Издательство Жигульского, 2003, стр. 164-167*). Par atšķirīgu elementu, nenoliedzami, nevar tikt uzskatīts pudeles plecu daļā iestrādātais ovālas formas padziļinājums ar valnīti, jo tas pudeles virsmā vienīgi iezīmē papildu etiķetei paredzēto laukumu, un šāds risinājums ir zināms jau izsenis - šādas pudeles lieto daudzi pasaulē un Latvijā pazīstami konjaku ražotāji (piemēram, MARTELL, HENNESSY, COURVOISIER, CAMUS).

6. Šai apelācijas lietā nav ņemams vērā apelācijas iesniedzēja arguments, ka reģistrācijai pieteiktās pudeles forma būtiski un viegli pamanāmi atšķiras no konkrētu dzērienu HENNESSY V.S., HENNESSY V.S.O.P., REMY MARTIN V.S., DE LUZE V.S.O.P., CAMUS V.S. DE LUX, COURVOISIER V.S., MARTELL V.S.O.P. un ARARAT pudelēm. Pirmkārt, uzskaitītās atšķirības patērētājam pamanīs tikai tad, ja atteicīgās divas pudeles veikalā būs novietotas blakus (kas ne vienmēr tā ir), jo šīs atšķirības pamatā ir krasāka vai lēzenāka pāreja no pudeles kakliņa uz plecu daļu un tālāk uz pudeles lejasdaļu, kā arī nedaudz atšķirīgas pudeles kakliņa un platākās lejasdaļas augstumu proporcijas. Otrkārt, pieteiktajam apzīmējumam, lai to atzītu par reģistrējamu, atšķirtspējai ir jāpiemīt pašai par sevi, nevis ar kaut ko nedaudz jāatšķiras no kādas citas konkrētas pudeles.

7. Novērtējot pieteikto apzīmējumu pēc tā kopuztveres, nav pamata uzskatīt, ka tam piemīt kaut kas tik raksturīgs un oriģināls, ka tas viens pats varētu patērētājiem norādīt uz pieteikto 33.klases preču (alkoholisko dzērienu) izcelsmi no kāda noteikta uzņēmuma. Lai pieteiktais objekts varētu tikt uztverts kā preču zīme, tātad kā noteiktu ražotāju individualizējošs apzīmējums attiecībā uz dzērieniem, tam formas ziņā būtu jābūt neparastam (netradicionālam), patērētāju uzmanību piesaistošam, taču pieteiktais apzīmējums ir vērtējams kā tradicionāls un indierents attiecīgajā jomā.

8. ApP piekrīt, ka attiecīgā Latvijas patērētāju daļa, kas iegādājas dzērienus, ir pieradusi pie tā, ka šādas formas pudeles jau ilgstoši un plaši izmanto dažādi ražotāji, tādēļ ir pietiekams pamats uzskatīt, ka reģistrācijai pieteiktās pudeles forma pati par sevi nevar patērētājiem kalpot kā norāde uz attiecīgo dzērienu izcelsmi. Citiem vārdiem sakot, šī tradicionālas formas pudele nevar pildīt preču zīmes pamatfunkciju - atšķirt viena uzņēmuma preces no citu uzņēmumu precēm.

9. ApP neapšaubā, ka reģistrācijai pieteiktā telpiskā apjoma dizainu ir izveidojis uzņēmums L.I.O.N. & KO, SIA (vai tas ir izveidots pēc uzņēmuma L.I.O.N. & KO, SIA pasūtījuma). Tomēr no šī fakta vien nevar izdarīt secinājumu, ka reģistrācijai pieteiktajam apzīmējumam (pudelei) piemīt atšķirtspēja.

10. ApP uzskata, ka par iemeslu pieteiktās telpiskās zīmes (pudeles) reģistrācijai nevar kalpot tas, ka ir reģistrēta kāda cita telpiska zīme (pudele), piemēram, ar reģ. Nr. M 52 483. Katrs reģistrācijai pieteiktais apzīmējums tiek vērtēts individuāli - tiek ņemti vērā apstākļi, kas attiecas uz konkrēto lietu, to skaitā, attiecīgā apzīmējuma individuālās pazīmes, asociativitāte, lietojums, distinktivitāte.

11. Līdz ar to ApP secina, ka LPV lēmuma atsaukšanās uz LPZ/99 6.panta pirmās daļas 2.punkta noteikumiem ir pamatota, tātad apelācija noraidāma un telpiskā preču zīme (pudele) (pieteik. Nr. M-03-766) atzīstama par neregistrējamu Latvijā.

III. Ņemot vērā šā lēmuma I un II daļā minētos paskaidrojumus un secinājumus, Apelācijas padome, vadoties no likuma "Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" 6.panta pirmās daļas 2.punkta noteikumiem, **nolemj:**

1. noraidīt kā nepamatotu uzņēmuma L.I.O.N. & KO, SIA apelāciju pret Patentu valdes lēmumu par telpiskās preču zīmes (pudeles) (pieteik. Nr. M-03-766) reģistrācijas atteikumu Latvijā;

2. Patentu valdes Preču zīmju un dizainparaugu departamentam un Valsts reģistru un dokumentācijas departamentam, pamatojoties uz šo lēmumu, likumā "Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" noteiktajā kārtībā izdarīt Valsts preču zīmju reģistrā, kā arī citā Patentu valdes dokumentācijā nepieciešamos ierakstus, kas ir saistīti ar telpiskās preču zīmes (pudeles) (pieteik. Nr. M-03-766) reģistrācijas atteikumu Latvijas Republikā.

Saskaņā ar likuma "Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" 19.panta astotās daļas noteikumiem apelācijas iesniedzējs (preču zīmes pieteicējs) ApP lēmumu var pārsūdzēt tiesā triju mēnešu laikā no šī lēmuma noraksta saņemšanas dienas. Pieteikuma iesniegšana tiesā aptur Apelācijas padomes lēmuma izpildi.

Šis lēmums, ja tas nav pārsūdzēts likumā "Par preču zīmēm un ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm" noteiktajā laikā, stājas spēkā pēc tam, kad notecējis termiņš tā pārsūdzēšanai.

ApP sēdes priekšsēdētāja

/paraksts/

D.Liberte

ApP sēdes locekļi:

/paraksts/

S.Drozdovska

/paraksts/

A.Pāže